

ОПОДАТКУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В СИСТЕМІ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра ОАОА

Заробітна плата – це вагома стаття витрат, яка відіграє важливу роль у формуванні собівартості продукції та відповідно впливає на визначення фінансових результатів підприємства. Відповідно до Закону України «Про оплату праці», заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому вираженні, яку власник або уповноважений ним орган сплачує працівникові за виконану ним роботу згідно з трудовим договором.

До обов'язкових утримань із заробітної плати відносять податок з доходів фізичних осіб та військовий збір. До утримань за ініціативою підприємства відносять: суми, утримані з членів трудового колективу за заподіяну матеріальну шкоду, за допущений брак, своєчасно не повернуті суми, одержані у підзвіт, своєчасно не погашені безпроцентні позики, видані членам трудового колективу, за формений одяг. Профспілкові внески утримуються за заявою членів профспілки. Податок на доходи фізичних осіб – прямий податок, що залежить від результату господарської діяльності, а саме від доходу фізичної особи. Базою оподаткування ПДФО є загальний оподатковуваний дохід, тобто будь-який дохід, що підлягає оподаткуванню, нарахований (виплачений, наданий) на користь платника податку протягом звітного податкового періоду. І об'єктом, і джерелом сплати податку виступає дохід фізичної особи резидента і нерезидента. Об'єктом оподаткування резидента виступає загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід, а також доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування та іноземні доходи – доходи (прибуток), отримані з джерел за межами України.

Об'єктом оподаткування нерезидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід з джерела його походження в Україні, а також доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання).

Згідно зі ст. 167 ПКУ встановлено, що основна ставка податку становить 18% бази оподаткування щодо доходів, одержаних у тому числі, але не виключно у формі заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, які виплачуються (надаються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами; виграшу у державну та недержавну грошову лотерею, виграшу гравця (учасника), отриманого від організатора азартної гри.

Платниками військового збору (далі – ВЗ) є платники ПДФО. База обкладення ВЗ – це сума нарахованого доходу, зазначеного як об'єкт оподаткування. Тобто при визначенні бази оподаткування ВЗ доходи, які є об'єктом оподаткування ВЗ, не зменшують на суми утриманих із них ПДФО, інших платежів, а також ПСП (за наявності права на неї). Розмір ставки ВЗ не залежить від розміру нарахованого платнику доходу та складає 1,5%.

На фонд заробітної плати здійснюється нарахування єдиного соціального внеску. Це консолідований страховий внесок на пенсійне страхування, страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням, медичне страхування, страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які причинили втрату працездатності, страхування на випадок безробіття.

Якщо роботодавець виплачує дохід своїм працівникам за основним місцем роботи (заробітну плату) або дохід у вигляді винагороди за цивільно-правовим договором, то на ці суми він зобов'язаний нарахувати ЄСВ за ставкою 22%. Єдиний внесок обчислюється у національній валюті, у тому числі з виплат (доходу), що здійснюються в натуральній формі. Розрахунок подається щомісячно до Пенсійного фонду.